

Laki

eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen välitystä sekä tällaisiin luottoihin liittyvien neuvontapalvelujen tarjoamista.

Elinkeinonharjoittajiin, jotka välittävät luottoja kuluttajille, kun luoton myöntää jokin muu kuin kuluttajansuojalain 7 tai 7 a luvussa tarkoitettu luotonantaja (*vertaislaina*), sovelletaan kuitenkin tämän lain sijasta eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annettua lakia (186/2023).

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kuluttajaluottojen välityksellä* muun kuin luotonantajan itsensä korvausta vastaan tekemää kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottosopimusten esittelemistä tai tarjoamista kuluttajille, kuluttajien avustamista muutoin tällaisten luottosopimusten tekemisessä sekä tällaisten luottosopimusten tekemistä kuluttajien kanssa luotonantajan puolesta;

2) *neuvontapalvelulla* 1 kohdassa tarkoitettuun luottosopimukseen liittyvän henkilökohtaisen suosituksen antamista kuluttajalle;

3) *henkilöstöllä* luotonvälittäjän palveluksessa olevia tai muutoin tämän lukuun toimivia, jotka osallistuvat kuluttajaluottojen välitykseen, ja henkilöitä, joiden välittömän johdon ja valvonnan alaisena ensiksi tarkoitetut henkilöt toimivat;

4) *luotonvälittäjällä* elinkeinonharjoittajaa, joka on rekisteröity tämän lain mukaisesti kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen välittäjäksi tai joka on 3 §:n 2 momentin mukaan rekisteröitymisvelvollisuuden ulkopuolella oleva kuluttajaluottojen välitystä harjoittava taho.

3 §

Oikeus välittää kuluttajaluottoja

Elinkeinonharjoittaja saa välittää kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja vain, jos se on rekisteröity tämän lain mukaisesti kuluttajaluottojen välittäjäksi.

Rekisteröitymisvelvollisuutta koskevia 5—9 §:n säännöksiä ei sovelleta:

1) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun luottolaitokseen ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeeseen;

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen;

3) kulutushyödykkeitä tarjoavaan elinkeinonharjoittajaan, joka on mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettu mikroyritys tai pieni tai keskisuuri yritys, joka päätoimensa ohella välittää kuluttajaluottoja myymiensä kulutushyödykkeiden oston rahoittamiseksi.

4 §

Oikeus tarjota neuvontapalveluja

Elinkeinonharjoittaja saa tarjota kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja vain, jos se on rekisteröity tämän lain mukaisesti luotonvälittäjäksi, jos se on tämän lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu taho tai jos se tarjoaa mainittuja palveluja satunnaisesti muun toimilupaa, rekisteröintiä tai ennakkollista hyväksyntää edellyttävän ammattitoiminnan yhteydessä. Luotonantajan ja vertaislainanvälittäjän oikeudesta tarjota tällaisia kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja säädetään eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetussa laissa (186/2023).

5 §

Välittäjärekisteri ja rekisteri-ilmoitus

Finanssivalvonta pitää rekisteriä luotonvälittäjistä.

Sen, joka aikoo välittää kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja, on tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle rekisteriin merkitsemistä varten. Rekisteri-ilmoitukseen on sisällytettävä:

- 1) 8 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot;
- 2) selvitys 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, joiden luotettavuus tulee arvioitavaksi, jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö;
- 3) selvitys ilmoituksen tekijän koulutuksesta ja työkokemuksesta ja, jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö, sama selvitys 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ylimpään johtoon kuuluvista.

Ilmoituksen tekijän on Finanssivalvonnan pyynnöstä toimitettava muutkin tiedot, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttymisen arvioimiseksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä.

6 §

Rekisteröinnin edellytykset

Finanssivalvonnan on rekisteröitävä ilmoituksen tekijä luotonvälittäjäksi, jos:

- 1) tällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;
- 2) tämä ei ole konkurssissa ja, jos kyseessä on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;
- 3) tämä on luotettava;
- 4) tällä sekä, jos kyseessä on oikeushenkilö, sen ylimpään johtoon kuuluvilla on luottotoimintaa koskeva riittävä tietämys ja pätevyys.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun ylimpään johtoon katsotaan kuuluvan toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, hallituksen jäsenet ja varajäsenet, hallitukseen rinnastettavan toimitusjohtajan jäsenet ja varajäsenet, vastuunalaiset yhtiömiehet sekä muut ylimpään johtoon kuuluvat.

Finanssivalvonta voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa kuluttajaluottojen välitystä toisen välikätenä.

Ilmoituksen tekijältä ja ylimmältä johdolta edellytettävästä luottotoiminnan asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Luotettavuus

Ilmoituksen tekijää ei pidetä 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa edellytetyllä tavalla luotettavana, jos hänet on lainvoiman saaneella tuomiolla viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton välittämään kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja tai toimimaan tällaista toimintaa harjoittavan yhteisön toimitusjohtajana tai hänen sijaisenaan, hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä, hallitukseen rinnastettavan toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä, vastuunalaisena yhtiömiehenä taikka muussa ylimmässä johdossa, taikka jos hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton toimimaan mainitunlaisessa tehtävässä.

Jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö, vaatimus luotettavuudesta koskee toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, hallitukseen rinnastettavan toimielimen jäsentä ja varajäsentä, vastuunalaista yhtiömiestä sekä muuta ylimpään johtoon kuuluvaa.

Finanssivalvonnalla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen 1 momentissa tarkoitetun henkilön luotettavuuden selvittämiseksi. Finanssivalvonnan oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaisissa (770/1993).

8 §

Rekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen

Rekisteriin merkitään:

1) yksityisen elinkeinonharjoittajan täydellinen nimi ja henkilötunnus tai tämän puuttuessa syntymäaika sekä toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistus ja niiden toimipaikkojen käyntiosoitteet, joissa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välitetään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotaan;

2) oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistus ja niiden toimipaikkojen käyntiosoitteet, joissa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välitetään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotaan;

3) niiden henkilöiden, joiden luotettavuus on rekisteröinti-ilmoitusta käsiteltäessä selvitetty, täydelliset nimet ja henkilötunnukset tai sen puuttuessa syntymäajat;

4) niiden henkilöiden, joiden luottotoiminnan tuntemus on rekisteröinti-ilmoitusta käsiteltäessä selvitetty, täydelliset nimet ja henkilötunnukset tai sen puuttuessa syntymäajat;

5) rekisteröinnin päivämäärä;

6) tieto siitä, että ilmoituksen tekijä tarjoaa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja koskevia neuvontapalveluja;

7) luotonvälittäjälle Finanssivalvonnasta annetun lain nojalla määrätyt hallinnolliset seuraamukset sekä sellaiset kehotukset ja kiellot, joiden tehosteeksi on asetettu uhkasakko;

8) rekisteristä poistamisen syy ja ajankohta.

Rekisteriin merkitään myös tiedot niistä, joille on määrätty 17 §:ssä tarkoitettu kiello välittää kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja ilman rekisteröintiä tai tarjota tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja 4 §:n vastaisesti. Tällainen tieto sekä tieto 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetuista seuraamuksista, kehoituksista ja kielloista on poistettava rekisteristä viiden vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jona seuraamus tai kiello on määrätty. Tietoa rikosoikeudellisesta seuraamuksesta ei merkitä rekisteriin.

Luotonvälittäjän on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittyjen tietojensa muutoksista. Lisäksi luotonvälittäjän on ilmoitettava Finanssivalvonnalle toimintansa lopettamisesta.

9 §

Tietojen luovuttaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:ssä.

Sen estämättä, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:ssä ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteristä saa luovuttaa henkilötietoja tulosteena taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta tai luovuttaa ne muutoin sähköisessä muodossa. Henkilötietoja voidaan hakea sähköisen tietoverkon kautta vain yksittäisinä hakuina. Tieto henkilötunnuksesta saadaan kuitenkin luovuttaa tämän lain nojalla vain, jos tieto annetaan tulosteena tai teknisenä tallenteena ja jos luovutuksensaajalla on oikeus henkilötunnuksen käsittelyyn tietosuojalain (1050/2018) 29 §:n tai muun lain nojalla.

Seuraavat rekisteriin merkityt tiedot Finanssivalvonnan on kuitenkin pidettävä yleisesti saatavilla sähköisen tietoverkon avulla:

1) yksityisen elinkeinonharjoittajan nimi sekä toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistus ja niiden toimipaikkojen käyntiosoitteet, joissa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välitetään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotaan;

2) oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistus ja niiden toimipaikkojen käyntiosoitteet, joissa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välitetään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotaan;

3) toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa nimi, hallituksen jäsenten ja varajäsenten nimet, hallitukseen rinnastettavan toimielimen jäsenten ja varajäsenten nimet sekä vastuunalaisten yhtiömiesten nimet;

4) rekisteröinnin päivämäärä;

5) ilmoituksen tekijälle määrätty julkiset varoitukset sekä sellaiset kiellot, joiden tehosteeksi on asetettu uhkasakko.

10 §

Johdon velvoitteet

Luotonvälittäjän tai, jos luotonvälittäjä on oikeushenkilö, sen 6 §:n 2 momentissa tarkoitettun ylimmän johdon on huolehdittava siitä, että toiminnassa noudatetaan hyvää luotonantotapaa ja että toimintaa muutoinkin harjoitetaan lainmukaisesti. Sen on lisäksi huolehdittava, että toimintaan osallistuvilla henkilöillä on tehtävässä riittävä ammattitaito.

Luotonvälittäjän on määriteltävä kirjallisesti ne henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset, joita se soveltaa toiminnassaan. Vaadittavasta asiantuntemuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Asiakasvarat

Luotonvälittäjä ei saa vastaanottaa, pitää hallussa eikä välittää asiakkaalle kuuluvia varoja (*asiakasvarat*).

12 §

Luotonvälitykseen tai neuvontapalveluihin liittyvien asiakirjojen ja tietojen säilyttäminen

Ellei muualla laissa säädetä pidemmästä säilytysajasta, luotonvälittäjän on säilytettävä luotonvälitykseen ja neuvontapalveluihin liittyvät asiakirjat ja tiedot viiden vuoden ajan siitä, kun asiakassuhde on päättynyt. Palvelua koskevan erimielisyyden synnyttäviä asiakirjat ja tiedot on kuitenkin säilytettävä siihen saakka, kunnes asia on sovittu tai ratkaistu.

13 §

Vaitiolovelvollisuus

Joka kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja välittäessään tai tällaisiin luottoihin liittyviä neuvontapalveluja tarjotessaan on saanut tietää asiakkaansa tai jonkun muun taloudellista asemaa tai henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liikesalaisuuden, ei saa ilmaista tätä sivulliselle, ellei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tietojen ilmaisemiseen tai ellei laissa muuta säädetä.

14 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

15 §

Valvontavaltuudet

Finanssivalvonnan valvontavaltuuksista säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvussa.

16 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

17 §

Erityinen kielt-oikeus

Finanssivalvonnan on kiellettävä kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen välitys tai tällaisiin luottoihin liittyvien neuvontapalvelujen tarjoaminen, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Finanssivalvonta voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettun kiellon tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta tai Finanssivalvonta katso, että tulisi saattaa arvioitavaksi, täyttääkö menettely 18 §:n 1 momentissa säädetyn rikoksen tunnusmerkistön. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

18 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan ilman rekisteröintiä harjoittaa kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamisalaan kuuluvien kuluttajaluottojen välitystä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, kuluttajaluottojen välitysrikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Rangaistus 13 §:ssä säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Sitä, joka rikkoo 17 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta, jos uhkasakko on lainvoimaisella päätöksellä tuomittu maksettavaksi.

19 §

Muutoksenhaku

Finanssivalvonnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Muutoin muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Finanssivalvonnan päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin päätä tai asiasta muualla laissa toisin säädetä.

20 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä marraskuuta 2026. Lain 5 §:n 4 momentti tulee kuitenkin voimaan jo 20 päivänä maaliskuuta 2026 sekä 6 ja 7 § 20 päivänä toukokuuta 2026.

21 §

Siirtymäsäännökset

Rekisteri-ilmoitus voidaan ottaa käsiteltäväksi ennen tämän lain voimaantuloa ja ilmoituksen tekijä voidaan rekisteröidä luotonvälittäjärekisteriin tämän lain tullessa voimaan.

Finanssivalvonnan on merkittävä tämän lain mukaan rekisteröintiä edellyttävää toimintaa harjoittava ja laissa säädetty rekisteröinnin edellytykset täyttävä elinkeinonharjoittaja

luotonvälittäjärekisteriin viimeistään 20 päivänä marraskuuta 2026, jos rekisteri-ilmoitus tehdään viimeistään 20 päivänä toukokuuta 2026.

Tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 16.1.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Oikeusministeri Leena Meri